XII-ik évfolyam. 47-dik szám. Kőszeg. 1892. november 20-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztőség: a táblaház iskola-utczai részében.
Kéziratok, levelek s egyéb a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Ne experimentáljunk!

Hat éve már annak, hogy Kőszeg szab. kir. város képviselő-testülete az iparos tanulók iskoláját csupán városi költségen felállitotta és behatóan intézkedett, hogy az a törvénynek általában s a miniszternek 1884. évi julius hó 23-án 27396. sz. a. kelt rendeletének mindenben megfeleljen. A szab. kir. várost a törvény világos rendelkezésén kivül bizonyosan még ama, az ösöktől örökölt finom érzéke vezethette ez elhatározásra, melylyel minden iránt viseltetik, a mi polgáraink csak legtávolabbról is erkölcsi vagy anyagi hasznot igér. Az ipar fejlesztésére, a tanügy előmozditására mindenkor minden lehetőt elkövetett e város. Hogyne sietett volna tehát akkor, mikor most az a jelszó, hogy „hozzá kell látnunk mindnyájunknak a magyar ipar megteremtéséhez; ügyes, okos iparosokat kell mindenenekelőtt nevelnünk,“ hogy ne sietett volna, mondom, annak az iskolának a felállitásával, mely csak nálunk 150—200 iparos ifjut fogad be évenkint falai közé. Kétségen kivül gyökeret vert immár polgárainkban ama meggyőződés, hogy virágzó ipart képzett iparosok nélkül, képzett iparosokat pedig arra való alkalmas elemek nélkül képzelni sem lehet. Es ha az úgy van, amint hogy ugy is van, az iparos tanulók iskolájának minden esetre alapul kell szolgálnia az iparosok kiképzésében. A z é r t fontos tényező ez iskola a fenti czél élérzéséhez: azért kell ezt az iskolát gondozni és mindenek fölött jó tanerőkkel ellátni.

Nem mondjuk, hogy a szab. kir. várost ebben mulasztási éri, vagy a vád, hogy nem intézkedett volna az iskolának tenerőkkel való ellátásában legjobb meggyőződése szerint, de óvatosságra intjük a jövővel szemben. Abból az alkalomból, hogy az iparos tanulók rajztanitója nem régen elhagyta városunkat, bizonyos helyen az a terv merült fel, hogy a rajztanitói állomást olyan egyénnel kellene betölteni, a ki rajztanitási képességén kivül valami magasabb kvalifikáczióval birna, s mint ilyen a városházán láthatna el bizonyos dolgokat. Vagyis, az illető lenne tanitó és városi hivatalnok egy személyben. E kérdésnek a megoldása, amellett hogy nehezségekbe fog ütközni, nem lesz véleményünk szerint szerencsét hozó. Ott kezdjük, hogy ilyen egyén nehezen lesz kapható, s ha jelentkezik is, 920 frtért nem vállalja el a dupla hivatalt. De tegyük fel, hogy jönne ember, a ki rátermett, vagyis képes a kétféle munkára, kérdjük, nem fogja-e ezt a se ide se oda való tartozást megsinleni vagy az egyik vagy a másik, vagy pláne mind a két munkahelye? Inkább, mint nem! Aztán nincs is igy rajtunk segitve költség dolgában sem. Ha elvonjuk az iparos tanulók iskolájától a rajztanitót, föltéve, hogy az egyéb tárgyak tanitására is képes, el kell látnunk az iskolát az elméleti tárgyak tanitása czéljából még 2—3 tanitóval, a mi, legkevesebbet mondva ujabb 600 frtba kerülne a városnak. Ebben a dologban tehát az az „egy csapással két légy“-féle elv nem juthat érvényre, mert az egyik légy, a 600 frt bizonyosan elrepülne. Hanem, ha már csakugyan kell valamit tenni és ujabb áldozatok hozataláról van szó, azután a városnak szüksége van egy kvalifikált emberre, akkor fizessük meg inkább egy helyben lakó mérnöknek teljesitett rendkivüli szolgálatait és nem lövünk legalább bakot.

A mi pedig az iparos tanulók iskolájánál megüresedett rajztanitói állomást illető, azt csak hagyják meg eddigi mivoltában és siessenek a betöltésével. A pályázati hirdetésben csak azt tüzzék ki még föltételül, hogy az ujonan megválasztandó szakerő — egyéb tárgyak tanitására is lévén kötelezve — rajztanitói oklevelén kivül a polgári vagy középiskola reáltárgyainak a tanitására is birjon képesitéssel. Az iskolának tanitóra van szüksége és nem hivatalnokra. A kőszegi iparos tanulók iskolájában ugyis van gyurni, idomitani való; oda nem csak oktató, hanem nevelő is kell, olyan pedig, aki testtel-lélekkel az iskolának él, egy pedig, aki annak szenteli egész idejét. Az pedig nem lehet más, mint a megválasztandó uj rajztanitó.

Utasitás

az ázsiai kolera tárgyában.

Az ázsiai kolera kóros tüneményei

3. §.

A betegség előjelei a következők:

Étvágyhiány, rosz szájiz, undor az étkektől, hasmenéssel váltakozó székrekedés, főleg gyomornyomás, bötöges, hangos haskorgás, melyekhez nyugtalanság, álmatlanság, mellszorongás és nagy levertség érzete járul. Ezen állapot egy órától több napig tarthat.

A beteg erőltetve jár fenn, foglalkozásában szokatlanul hamar belefárad. Gyakrabban ezen elősorolt kórjelek közül csupán a hasmenés (diarrhoea cholerica) észleltetik, mely után a kór teljesen kifejlődik. Némely

TÁRCZA.

Korchmáros János.

Ni-ni, már megint „Korchmáros János“! Hát sohasem lesz már ennek vége, — bizonyára igy dünnyögi boszusan magában a mi kisebbik telekkönyvvezetőnk, ha a fenti czimet olvassa. Mert a hány lap a megyében, az kivétel nélkül mind Korchmáros Jánossal foglalkozik most. Hogy valamenyien Német-Ujvárra helyezik át, mikor neki Kőszeg is elég n é m e t, ú j és v á r, az még csak hagyján, hiszen azért ő csak nem haragszik, mert ebben magasabb helyen döntenek és még ha a *Nemzet*, az ujságok-ujságja közli, se bánja, (csak a „Budapesti Közlöny“-től fél) de hogy „János“nak irja az egyik is, a másik is, a harmadik, negyedik, mind megannyi, már ez még is csak sok, és daczára annak, hogy ő jó és buzgó katholikus, ez az „elkeresztelési ügy“ jobban bántja, miut az a másik.

De még kaszinói körökben is nagy feltünést kelt ez az örökös jánoskodás! Ott is sokalják már a dolgot. Más név már elő se fordul az ujságban — mondják haragosan — mint Korchmáros és Wekerle, Wekerle és Korchmáros. Ezek most a legelterjedtebb és legemlegetettebb nevek.

Nagy szerencse, hogy kormányválság idejében történik ez a mi saját külön megyei „elkeresztelési ügyünk“ és a minisztereink nem érnek rá most a szombathelyi, felső-eőri, körmendi, és kőszegi lapokat elolvasni, mert ha elolvasnák, még kitelik tőlük, hogy azokból a megye akaratát magyarázzák ki és nekünk egy Korchmárossal kevesebb lenne, a mit agazán sajnálnánk, mert mi tagadás benne, ui szeretjük a Korchmárosokat, s mikor szaporodásuk felett örvendezni kezdünk, megint mindjárt el is veszitsünk egyet? Menyi bajt okozhatnak azok az ördöngös ujságirók!

Pedig hát tulajdonképen azok is ártatlanok, az ilyen kis hiba csak megesik az egymásiránti veghetetlen bizalom folytán. Szombathelye mondja az egyik fiskális a másiknak: „No, collega ur, legjobban mégis csak a kőszegi járásbiróság van berendezve.“ — „Hogyan?„ — kérdi a másik. — „No — mondja az — ott a hivatalban k e t Korchmáros is van, nálunk meg egy sincs“. És mert szombathelyiek mindig irigykednek ránk, (igaz, hogy már nincs mit megirigyelniök tőlünk, csakhogy ez már a vérükben van) hát ezt is megirigyelik és ki is sütik, hogy valamint két dudás nem fér meg e g y csárdában, szintúgy két Korchmárosnak nincs helye e g y járásbiróságnál. Persze, hogy a „tracscs“ dolgában Szombathely még nem elég „megyefővárosi székhely“ (no ennek a czimnek csak megörülnek, és megbocsátják, hogy nálunk minden szabad és királyi?), hanem e tekintetben is méltó versenytársa Kőszegnek, minek folytán egy óra mulva már széltében beszélik, hogy a mi kissebbik telekkönyvvezetőnket ők nem hagyják meg nálunk és mire a szerkesztőségbe kerül a hir, már mint befejezett tényt teszik közzó. Dehogy várja be Kaufher szerkesztő uram a „Budapesti Közlöny“-ben a hirmegerősitését, hiszen a többi lapokat is alig győzi olvasni; azért hát dictum — factum áthelyezteti Korchmáros „János“-t Kőszegről Német-Ujvárra. No hiszen neki is esnek aztán a többi lapok. Van dolguk az olloknak. Hiába intő nyikorgásuk, — már ott van a hir a szedőnél. Széditő gyorsasággal megy ez a munka, még a kőszegi lapok sem értek rá sem a saját, sem a más emlékezőtehetségét egy kissé megeröltetni, vagy a „Bezirkskalender“-t böngészni, hogy ez az uj „elkeresztelési ügy“ legalább Kőszegen be ne csempészse magát, mint a kapuvári kolerások a kőszegi vámnál. Hát még a mi egyik német kollegánk, az két hétre rá se vette észre, hogy hiba esett a dologban. Persze, ő megbizott bennünk, éppen úgy, mint mi tiszta bor gyanánt vettük a szombathelyi Korchmáros János-féle hireket. De miért is ne, — hiszen bizonyosan jól megnézték azt a szombathelyi kollégák! Igy születnek a kis városi, nagyvárosi és legnagyobb városi ügyek és van aztán miről beszélni, meg amint látják, hát irni is.

Csakhogy a dolognak még folytatása van. Rájesztettek a német-ujvári korcsmárosokra, hogy uj Korcsmáros kerül közebük Kőszegről körülbelül kilenczediken. No volt ott zürzavar. Mert könnyü volt velük elhitetni, mivel általánosan tudva van, hogy januártól kezdve csak minden 500 lélekre juthat egy korcsma és azt is tudják a német-ujváriak, hogy Kőszegen annyi a korcsma, hogy minden lélekre kettő is jut, — tehát sok korcsmárosnak kell uj hazát keresni.

Ennyi galibát csinál egy olyan kis téves ujsághir, amit fővárosi lapoknál soha észre nem vesznek, — de bezzeg vidéki lapoknál, ez képezi a legtöbb ember vasárnapi mulatságát. Fut egyik a másikhoz és kérdi; „olvasta már?“, — oly fontossággal mintha egy uj planétát felfedezett volna.

S ez is milyen furcsa! Mikor a legujabb polgártársunk, az uj járásbiró, Korchmáros Gáspár lett ide kinevezve, a ki tudvalevőleg régi kedves polgártársunknak, Korchmáros Menyhértnek ikertestvére és ugy hasonlitanak egymáshoz, hogy egymástól megkülönböztetni is alig lehet, attól féltünk, hogy hol a Menyhértet Gáspárnak, hol meg Gáspárt Menyhértnek fogjuk nézni. És lám, — épen az ellenkező történt. A „III. Korchmárost“, a Gyulát „J á n o s“-sal cseréltük el.

Tercz Béla.

esetben a heves tünemények előjel nélkül, rögtön is fellépnék.

4. §.

Az előjelek sulyosbodván, következő jellegző kórtünetek mutatkoznak:

1. A hasmenés, mely hangos korgás kiséretebeu gyakran és hirtelen ismétlődik; eleinten halványsárga, azutan rizsfőzethez hasonló nyákos és fehéres czafatokat tartalmazó savó üriittetik ki fájdalom nélkül, néha a beteg látszólagos könnyebbülésével;

2. a hányás, mi által a beteg eleintén ételmaradékot, később szinten rizsfőzethez hasonló nyákos savót ürit ki;

3. égető szomjuság;

4. fájós dermesztő görcsök, melyek eleinte csupán a lábikrákban, később a test egyéb izmaiban is jelentkeznek; innet a csuklás;

5. a hugy elválasztás apadása vagy megszünése;

6. a környi érverés szapora, kicsiny, gyönge, sőt egészen aláll, igy például: az orsó-üterben;

7. a bőr meghidegül, elpetyhed, az ujjakon megráncosodik és megkékül;

8. a beteg arcza sajátságosan beesik, a mélyen ülő szemgolyókat kékült szemhéjak környezik; ajkak és a nyelv kékes szinezetüek és hidegek;

9. a beteg hangja elveszti csengését;

10. a lélekzése szapora, rövid nehéz, a lehellet hideg.

E kórszak 3 órától hét napig tarthat.

5. §.

A hányás, hasmenés és görcsök alább hagyván vagy szünetelvén, a környéki üterekben a vér ujra kering, a test hőmérséke emelkedik, a bőrkékség oszlik az arcz kezdi teltségét visszanyerni, de legkedvezőbb jelek gyanánt meleg izzadság kezd fejlődni, a beteg belürülete szines kezd lenni s a hugy elválasztása ujra megered.

E szak tart 3—8 napig.

6. §.

Veszélyes jelek gyanánt tekintendők: az arczvonásoknak a beteg felismerhetlenségéig való megváltozása; a szemek mély beesése; a nyelv és a lehelletnek ugyszintén a végtagoknak hullahidegsége; a bőrnek szennyes kék szinezete; a környi üterek verésének megszünése, nagy mellszorongás; a görcsöknek a felső végtagokra, sőt a törzs izmaira is kiterjedése, a hugyelválasztás tökéletes megszünése.

Bajóslatu jel a mély kábultság (sopor), akadályozott lélekzés és a teljes hugyrekedés.

7. §.

Az ázsiai kolera utóbajai közt első helyet foglal el a hugyvér (uraemia, koleratyphus), mely a hugy elválasztás megszüneséből származik; továbbá üszkösödések a test külső felületén; vérhas stb.

8. §.

Az ugynevezett **szárazkolera** (kolera sicca) mely minden kiürülés nélkül a többi kórjelek mellett halált okozhat, csak igen ritkán forduló elő, mig ellenben a leggonoszabb járványok alkalmával is mutatkoznak egyes enyhébb lefolyásu esetek, melyek a **kolerin** nev alatt ismeretesek.

Úgy a kolera kitörése előtt, mint annak uralkodása alatt is előfordulhatnak kisebb-nagyobb számban hevenymegbetegedések, melyek a kolerához teljesen hasonlitanak, azonban attól egészen eltérő természettel birnak, ugyanis nem fertőznek s nem terjednek tova; e betegségeket **kolera nostras**, **kolera europaea** vagy **kolera infantum** stb. névvel jelölik.

Az ázsiai kolera terjedésének módja.

9. §.

A kolerának leggyakoribb terjesztője az e bajban szenvedőknek hányás vagy székelés által kiüritett béltartalma, mért is a hatóságok legfőbb kötelessége a közönséget ama ürülékeknek s az általuk szennyezett bármilnemü tárgyaknak gondosabb eltávolitására és fertőztelemtésére ismételve figyelmeztetni, minthogy ezen rendszabály által óvható meg legsikeresebben a népesség a kolera nagymérvü elterjedése ellen.

A kolerának terjedesét előmozditják: a tisztátlanság, a levegőben, a vizben, a talajban, lakásban, ruházatban, a testen; továbbá az egészségtelen tápszerekkel való élés, az elégtelen vagy ellenkezőleg a túlságos táplálkozás, szeszes itallal mértéktelen élés, meghütesek; túlságos megerőltetés, lelkületnek nyomott állapotta, szóval minden, a mi a testet gyengiti s ellentálló képességét csökkenti.

(Folyt. következik.)

HIREK.

— **A királyasszony névünnepe.** Erszébet, szeretett királyasszonyunk nevenapját a szokásos ünnepiességgel ülték meg városunkban. Középületeinken zászlók lengtek, 9 órakor pedig a plébánia-templomban ünnepi nagy-mise volt. A katolikus tanulóifjuság reggeli 8 órakor szentmiset hallgatott és iskolai szünetet kapott.

— **Más plébániát kapott** Rátarecz György tömördi plébános. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ugyanis neki adományozta a vallásalap hegyurasága alá tartozó strémi plébániát.

— **A jövő évi hadgyakorlatok.** A *Fünfkirchner Zeitung* nyomán most a fővárosi lapok is arról irnak, hogy a jövő évi nagy hadgyakorlatokat a mi vidékünkön fogják megtartani. Erről mi már betekkel ezelőtt, mikor Albrecht főherczeg ő fensége erre járt, adtunk birt. A mit a lapok ujat mondanak, csak annyi, hogy ezek hadgyakorlatok nagyságra nézve felül fogják multi az eddigieket.

— **Érdekes hangversenyt** rendez jövő hó 7-én Kőszegi József, helybeli könyvkereskedő, melyuek rendezését csak hosszab levelezés és nagy áldozat árán sikerült neki elnyerni. Az elkényesztetett hangversenyzők nagy igényekkel lépnek fel és Kőszeginek nagyobb honoráriumot kellett biztositania. Az orosz „leány-quartett", a Röder nővérek, kik imént fejezték be hangversenykörutjokat Franczia- és Angolországban, most Magyarországon kezdik meg hangversenyeiket. Zsófia, hegedűművésznő, Emilia a gordonkát játsza, Lola a mély hegedűt és Róza zongorázik. Egy családból valók és ritka zenei tehetségek. A „quartett" már egymagában is elég vonzó zenekedvelő közönségünknél, annál nagyobb lesz bizonyára e zene iránt az érdeklődés és az itteni hangversenyrendezőnek remélhetőleg nem lesz oka megbánni, hogy a közönségnek ily élvezetes zenei estélyt szerez. Jegyek már most is előjegyezhetők a helybeli könyvkereskedésben. A hangverseny programmja és a (15—20-éves) fiatal hölgyek arczképei is jövő héten jelennek meg.

— **Külföldre megy.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. **Kováts S. János** oklevelés főgimnaziumi tanárt, lapunk buzgó munkatársát egy év tartamára tanulmányutra küldte ki Franciaországba. Főállomás helyei Dijon, Nancy és Paris lesznek. Birjuk szives igeretét, hogy a távolban is hű munkatársa lesz lapunknak és utazásáról szerzett tapasztalatairól s egyebekről időnkint leveleket intéz hozzánk.

— **Állomást cserélt** **Borossay Béla** puszta-csói tanitó. Nagy-Kajdon a Felső-Pulyára megválasztott **Balogh János** helyére megválasztották kántor-tanitóul. A csóiak ügybuzgó tanitót, a kőszegi esperesi kerület tanitó-köre pedig egy derék tagot veszit benne.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter **Bründl Malvin** kisasszonyt, Bründl János lékai uradalmi pénztáros leányát a torontálmegyei **kübekházai** községi iskolában rendszeréritett állami elemi iskolai rendes tanitónői állomásra nevezte ki.

— **Iskolaszéki gyülés** A helybelyi róm. kath. iskolaszék holnap hétfőn, a szegény tanulóknak az iskolapénztől való felmentése ügyében gyűlést tart. Igen jellemző iskolai állapotainkra az a körülmény, hogy mig egyes iskolafentartók egyre azon vannak, hogy az iskolapénz és beiratási dijjak kebesbedjenek, addig a kormány-ujabb terheket ró a gyermekeiket iskoláztató szülőkre. Ezután majd 15 krt kell évenkint egy-egy elemi népiskolai tanulóért fizetniök, a mely összeg a tanitói nyugdijalap gyarapitására fordittatik. Ennek a miként való beszedése is tárgya az iskolaszéki gyűlésnek.

— **Fizetésemelés.** A helybeli ág. ev. konvent tanitóinak 540 frtnyi rendes évi fizetését 600 frtra kerekitette ki. Elég csekély javitás! Ma már korkülömbségre is tekintettel vannak és pótlékfizetést biztositanak az iskolafenntartók a tanitóknak.

— **„A kőszegi kereskedelmi kör"** mult vasárnapon tartá közgyülését, melyet egy héttel előbb a csekély számban megjelent tagok miatt megtartani nem lehetett. Elnöklő Kőszegi József hosszabb, értelmes előadásban ismerteté az egylet életét annak keletkezésétől fogva és nyomos érvekkel bizonyitotta, hogy annak idején igenis életképes és életrevaló egyesület volt ez, — de most, a kőszegi kereskedelem hanyatlása folytán is, oly kevés életrevaló eleme van a körnek, hogy csak ismételheti, amit immár harmadszor ajánl: s hogy legjobb lenne, ezen egyesületet feloszlatni. Sok régi adóssággal vette át 2 évvel ezelőtt ujra az egyesület vezetését, most ismét elegendő pénzkészlettel adhatja át — de még ezen kedvező helyzet mellett is csak azt mondhatja, hogy ezen egylet életföltételei hiányosnak és ha ma nem megy tönkre, nemsokára mégis csak ez lesz a vége, amiért is, ha fenntartani akarják, ezen meggyőződése folytán, az ő személyére többé ne reflectáljának. Emlitésre méltó, hogy az egész megválasztott tisztikarból egymaga az elnök volt jelen a közgyülésen, mert az alelnök évközben lemondott, a pénztáros meghalt, titkár elutazott, háznagy nem volt jelen, könyvtáros id. pénztáros lett, számvizsgáló katonáskodik, több választmányi tag eltávozott Kőszegről. Elnök elrendelé a választást és ezután elhagyta a közgyülést. Az uj választás megejtetvén, elnökül Jánosa Gyula, alelnökül Pilney Vincze, pénztárosul Schäffer Gusztáv, háznagynak Stubenvoll Károly, könyvtárnokul Jánosa Lajos választattak meg és titkárnak Stessel Károly, ki ugyan még csak ezután lesz tagja az egyletnek, s kit azonban azon jegyzőkönyvi körülirással választottak meg, hogy a választható tagok közül ezen tisztségre egyetlen egy alkalmas egyén sincsen (!). Választmányi tagok lettek: Szeybold Kálmán, Unger Elek, Feigl Gyula, Lederer Károly, Mikáts Mátyás, Rogátsy Béla. Póttagok: Radicke Otto és Lauringer Ferencz. Az egylet életképességét mi sem illustrálja jobban, mint az, hoyy 18 tisztviselője van, — de csak legfeljebb 10—14 aktiv tagja, — mert az egyesületet támogató ugyanannyi főnök nem törődött soha az egylettel, melynek még megalakulását sem látták szivesen.

— **Visszajött** **Iritzer Imre** kupfalvi plébános, kiről a minap azt irtuk, hogy a graczi lazariták egyesületébe lépett, e szándékát valami oknál fogva nem hajthatta végre és azért visszajött az egyházmegyébe. Szombathelyen várja most püspök ur ő méltósága dispozicióját.

— **Szabadságolás.** Kelc-Adelfy-féle árvaházunk gyengélkedő viceprefectusa megyés püspök engedelméből egy évi szabadságot kapott, melyet Bakon, Zalamegyében nővérénél fog tölteni

— **Áthelyezés és előléptetés.** **Patzenhofer Róbert** köveskuti intéző nagy-kis Patyra mint tisztartó és **Girardoni Róbert** patyi ispán mint intéző Köveskutra helyeztetett át. Gratulálunk a jól megérdemlett előléptetéshez!

— **Ág. ev. felső leányiskola.** A dunántuli ág. ev. egyházkerület Kőszegen felső leányiskolát szándékozik felállitani. E czélra a helybeli hitközség ingyen-telket és 10,000 frtnyi készpénzt szavazott meg.

— **Vadászat.** A helybeli vadásztársaság multi csütörtökön az alsó-erdőben vadászatott rendezett. A zsákmány 43 nyul, 2 őz, 2 róka és 1 szalonka.

— **A mi piaczunk.** Hát bizony csak nem sok jót mondhatunk erről a mi kőszegi piaczunkról. Először azért, mert egészben sem ér sokat, másodszor pedig azért, mert a meglevő is kifogás alá esik. A régi sokadalom megszünt, elmarad a java tárgy, mert elviszik másfelé. Ugy tartja a hatóság, hogy ezen nem lehet segiteni. De talán segithet azon, a minek a multkor voltunk szemtanui, s a mi csakugyan nagy rendetlenség. A főtér belváros felé eső házsora előtt a tej-, tejfölnek és turónak egész tárlata nyulik végig; ott kóstolgatják és szerzik be a konyhára valót gazdasszonyaink. Elnézegettem a minap ezt a szorgoskodást és ügybuzgóságot és gyönyörködtem rajta. De másrészt szörnyen boszintott, amit a térre nyiló egyik ablaknál láttam. Egy cseléd ugy nyakonköszöntötte az arra haladókat poroló ruhájával, hogy abból a turónak, tejfelnek is jutott. Éppen panaszt akartam emelni emiatt e rendőrségnél, a mikor valaki azt találta mondani, hogy ez ott mindennapi dolog. No ha ez mindennapi dolog, akkor egyszer talán csak meglátja a rendőr is és megérjük még, hogy segitenek a bajon.

— **Időjárás.** Az idő most már bizony kissé téliesés. Mutatják azt, a kopaszan álló fák, a földre nehezedő köd, s legjobban a 2-3 fokos hideg. A hörcsög, az ürge s az esthomályban fejünk fölött röpködő denevér téli álomra hajtották fejeiket. A vadlúd, récze, a rigók vándorolnak. Mi emberek meg bundáinkat keressük elő Ezek a november tüneményei és jelenségei.

— **Szineszet.** Hire jár, hogy a jelenleg Nagy-szombaton működő német szintársulat legközelebb városunkba jön, hogy itt 6—8 héten át előadásokat tartson.

— **Operáció.** Varga János n.-k. patyi lakos 7 éves fiának egyik lábán hat ujja nőtt, mi miatt a fiu igen nehezen tudott menni, mig a mult héten bajától megmenekült. Dr. Sirasiribka és dr. Lauringer helybeli orvosok műtéte folytán a fiu a felesleges ujjtól szerencsésen megszabadult. A kis pacienst már a napokban haza szállitják.

— **Gyászrovat.** Lapunk mult számában már emlitettük **Pánik Mihály** kapuvári polgári iskolai tanitónak Kőszegen bekövetkezett halálát. Az esethez most még a következőket fűzhetjük. A fiatal tanitó betegeskedése miatt már két év óta élvezett szabadságot, melynek egyrészét Kőszegen a Szabóhegyen, s baja sulyosbodásával a helybeli betegházban töltötte. Itt szenvedett ki e hó 11-én. Végtisztességére vasárnapon kapuvári kollegái s a helybeli tanitók és tanárok legnagyobb része megjelent a beteghásnál, elkisérvén a korán elhunyt, törekvő tanitót utolsó nyugvó helyére. A sirnál a koporsó beszenteltetvén, a kapuvári polgári iskola igazgatója a meghatottságtól remegő hangon vett bucsut a halottól. Ez alkalomból gyászjelentést is adtak ki, mely igy szól: A kapuvári állami polgári iskolai tantestület szomorodott szivvel jelenti kedves kartársának **Pánik Mihály** okl. polg. isk. tanárnak f. é. november hó 11-én életének 30-ik évében, hosszas szenvedés s a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei a kőszegi kórházból f. hó 13-án délutáni 4 órakor fognak az itioni sirkertben örök nyugalomra tétetni. Kelt Kőszegen, 1892. évi november hó 12-én. Nyugodjék békében!

— **Választási mozgalmak a Vasmegyei körben.** A vasmegyei körben szokatlanul élénk mozgalom indult meg a kör ujjáalakulása, illetve a tisztujitó közgyülés alkalmából, mely uttóbinak határidejét a kör választmánya e hó 19-ére szombatra tűzte ki, s melyre a kör összes tagjai meghivatnak. A mi eddig aligha fordult elő a vasmegyei körben, most a pártok szerveződnek s mindegyik agitál saját jelöltjei érdekében. A betegség folytán visszavonult **Esső Imrének**, a kör eddig volt nagyérdemű elnökének helyére előreláthatólag egy-

hangulag a vármegyének egy jeles tehetségü szülöttét, dr. Hodászy Antalt fogják megválasztani, ki a jelöltséget már elfogadta s e hó 5-én igen rokonszenves modorban programmbeszédjét is elmondotta, mely köztetszésben részesült. A többi tisztségre mindegyik pártnak saját jelöltje van, az alelnöki állás kivételével, melyre valószinüleg egyhangulag az eddigi alelnök Pajer Jenő fog megválasztatni. Erős pártja van ifj. Reiszig Edének is, mely őt titkárnak óhajtja megválasztani a lelépő Székely Imre helyébe. Mindenesetre élénk választási küzdelem elé néz a kör, kivánatos azonban hogy a választások megszüntével véget érjenek a pártoskodások s az ifjak a körben hagyományos egyetértéssel buzgolkodjanak nemes czéljaik elérésében.

— **Jubileum.** A szombathelyi Tornaegylet a jövő évben fogja megünnepelni fennállásának 25. évfordulóját.

— **Szinészet.** Balog Árpád szintársulata f. hó 7-én távozott el Kőrmendről hol meglehetős eredménynyel működött. Jelenleg Keszthelyen tart előadásokat s nagyon valószinü, hogy a tél folyamán ismét ellátogat hozzánk.

— **Franczia leleményesség.** Nemrégiben olvastuk egy fővárosi lapban a következő szerkesztői üzenetet: „A franczia rendőröknek, ha váratlanul elcsipnek egy gonosztevőt, s nincs mivel megkötözzék, van egy kitünő módszerük: levágdalják a nadrág gombjait s igy kisérik be. A gonosztevő kénytelen a nadrágját fogni s igy nem szaladhat el.“

— **Kossuth Lajos levelére,** melyet hazánk legnagyobb fia f. évi október 15-én intézett a 48-as kiállitás főrendezőjéhez — gróf Kreith Bélához — elhatározta a rendezőség, hogy országos gyűjtést indit a 48-as ereklye muzeumnak Budapesten való letesitésére. Ugyan e czélból külön czimekre is 50.000 felhivást küld szét a rendezőség. E levelek nagy része már postára adatott a felhiváshoz mellékelt Kossuth levelének másolatával együtt.

— **Furcsa háború.** A világtörténelemből tudjuk, hogy volt 30 éves, 7 éves stb. háború, olvastuk és hallottuk, hogy némely háborúban a támadó, a másikban a védekező fél lett győztessé, de arra még alig volt eset, hogy a támadó önmagát verte volna le, a nélkül hogy a megtámadottnak és az védekezni kellett volna. — Elkeseredvén az Esterházy-fele angyelföldi cognacgyár országszerte elért nagy sikerein, akadt egy második Don Onixot — igaz ugyan, hogy leeresztett sisakrostélylyal, de a sorok közt olvasni tudók mégis csak felismerték a hamist — a ki nagy haraggal nekiment az emlitett gyárnak, mint dicső elődje a szélmalomnak, — hanem aztán csak úgy hanyat is esett. Minthogy pedig ugy értesülünk, hogy azóta a közönség még jobban fogyasztja az Esterházy cognacot s a közönség elvégre mégis csak legjobban tudja mit vesz, idézzük a támadónak azt a hires mondását: „Még egy ily győzelem és veszve vagyok.“

— **Csak 70 krajczár** az ára egy doboznak a patikában, mely Brandt Richard gyógyszerész valódi svájczi labdacsaiból 50 szemet tartalmaz. Még mindennapi használatra is elég egydoboz egész hónapon át s igy naponként az egész költségünk alig kerül egy pár krajczárba. Ebből látható, hogy a keserűvizek, gyomorcseppek, só-pastillák, ricinusolaj s mind az a sokféle néven nevezett hashajtó-szer sokkal többe kerül, mint a Brandt Richard gyógyszerész valódi svájczi labdacsai, a mellett hogy ezeket mint sok ezer elismervény bizonyitja, kellemes, biztos s ártalmatlan hatásokra nézve semmi más szer nem múlja fölül a gyomor-, máj epe- s aranyeres bajokban. — Mindig vigyázni kell, hogy a valódi, Brandt Richard gyógyszerésztől készitett, svájczi labdacsokat kapjuk, mert csalódásig hasonlóan csomagolt, úgynevezett svájczi labdacsok is vannak forgalomban. Főraktár: Török József gyógyszertára Budapesten, Király-ú. 12.

Csarnok.

Lajos barátomhoz.

Mint a kalitkába zárt madár, ha ismét kirepülhet s próbálgathatja szárnyainak erejét: mint a börtön mélyén sinylődő fogoly, ha ütött szabadulása órája, s lerázva nehéz bilincseit, ismét szabadon járhat-kelhet, s élvezheti az oly sokáig nélkülözött üde levegőt s a napfényt. Örül; éppúgy örvendek én is, ha — bár szelid, de azért reám nézve nem kevésbé terhes börtönömből szabadulhatok, s azt a pár szabad órát gondolataimnak szentelhetem.

— Ki a szabadba! Ez a jelszó. El oda, hol senki sem jár, hol mi sem háborgatja a csendet. —

— Lelkem messze ki vágyik, túl akar szállani a mindennapiság körén; eszményképeim nem hagynak nyugodni; a vágy, hogy minél messzebb, távolabb legyek a városi zajtól, szárnyakat kölcsönöz; oly gyorsan haladok, mintha repülnék.

— De ha elértem a helyre, hol magam vagyok, s egyedül csak gondolataim s ideáljaim foglalkoztatják agyamat, meglassitom, lépteimet vagy lepihenek, s egeszen átadom magam gondolataimnak.

— Ma is szabad vagyok! Itt heverek a még zöld gyepen, a szigetvári várfalak tövében.

— Fölöttem a hős Zrinyi Miklós szelleme lebeg; előttem a vársánczok tátongnak; a várfalat kis patak folyja körül. Körülöttem néhány elkésett illattalan virág dugdossa ki fejecskéjét a fűből: mellettem pedig egy bogáncs kóró nyujtogatja vékony tüskéit.

— S mig szemeim az őszi tájképet nézik, gondolataim messze kalandoznak.

— Körültekintek a látóhatáron. Mindenütt csak az őszi kép látható puszta egyformaságában. Leveleiktől megfosztott fák és cserjék letarolt mezők, ködbe burkolt égboltozat, szomorú őszi idő.

— A tél előhirnoke, egy sereg varju krákogva repül el fejem fölött. S a mint igy repülnek, s a mint szép szülővárosom felé veszik útjokat, gondolataim velük szárnyalnak oda, hol kedveseim laknak, hol gyermekéveimet töltém. Látni velem kedves szüleimet, a mint serenyen munkálkodnak családjuk föntartásáért; látni velem mindazokat, kik kedvesek előttem. Látni véllek téged is szeretett barátom, a mint ott ülsz irodasztalod előtt mélyen elmerülve gondolataid labyrinthusába.

— Képzeletben nálad vagyok, s gondolataim veled foglalkoznak.

— Látom halovány s beteges arczodat; olykorolykor köhécselést is hallok, s szivem ilyenkor elszorul.

— Szomorú dolog látni az egykor eleterős, vidor ifjut megtörve, betegen, elcsügedve. S vajjon mik valának hosszas betegségednek előidezői, okai? Talán ez? .... az? .... Egyiksem? .... Úgy hát már csak egy kérdés marad még hátra. Szeretett szüleid elvesztése fölötti bánat az okozója kinzó betegségednek. Úgy-e eltaláltam? ..... Mit ülsz ott oly elmerengve? Min gondolkozol? Arczodnak bánatos kifejezéséből leolvasom gondolataidat. Ismét szülőid jutottak eszedbe; a a korán elvesztett szülők.

— Belátom én, mily nagy csapás az, még idősebb korban is, elveszteni a szülőket; az ifju korban pedig kimondhatatlan s pótolhatatlan veszteség. Atyadat még mint gyermek veszited el. Emlékszem reá; hisz én is ott valék halottas ágyánál s a temetésen. Anyadat, igaz, csak később ragadta el a kérlelhetetlen halál, de igy annál fájóbb, annál súlyosabb a veszteség, mely téged, már mint erett ifjut ért, ki — a tapasztalat bizonyitja — olyannyira szivedre vetted a gyászos esetet.

— Szép a gyermeki kegyelet kedves barátom, nagyon szép; s az a tudat, hogy most már igazán árva vagy, elismerem, lesujtó. De mikor ezen változtatni többé már nem lehet; mikor a sors könyvében ez vala megirva; mikor egeszséged is azt kivánja, hogy ne gondolj arra a dologra annyit, mégis-mégis arra kellene törekedned, hogy e sötét s fájdalmas goudolatok ne foglalkoztassanak annyira.

— Hallgas barátod tanácsára: ki ámbár csak 2 évvel idősebb náladnál, mindazonáltal adhat neked egyetmásban tanácsot, mert ismeri az élet iskoláját és sokat tapasztalt.

— Bocsáss meg azonban, ha egyik másik talán már hegedni kezdő sebedet újból fölszakitám a szomorú emlékek fölidézésével. Hidd meg, hogy ez csak jó akaratból történt.

— Jól tudom, hogy mily teher van reád kiszabva, hogy neked is küzdened kell az anyagi gondokkal, de vajjon irigylendőbb-e az én sorsom? Nem vagyok-e nyomorultabb anyagi helyzetben náladnál? Ha a súlyos gondok bántanak, gondolj csak reám, az én sorsomra, s homlokod redői talán elsimulnak. Ha szülőid emléke bánt, gondolj azokra, kik árvábbak náladnál, s bánatod talán enyhülni fog. Ha az életküzdelmekben elfáradva talán elcsüggednél, vedd például azokat, köztük engemet is, kik sohasem szünnek meg reményleni. . . Mi nagy jótetemény is a remény a szenvedő, az elcsüggedő emberekre nézve.

— Mi tartaná fönn sokaknak életét, ha a remény nem volna? Remélni pedig mindenkinek szabad..... Oly kedvetlen, oly lehangolt és szótalan vagy most kedves barátom. Hova tünt a régi jó kedv, vidámság? Ha talán a betegség az oka lehangoltságnak, verd ki fejedből a sötét gondolatokat, s reméld a legjobbat! Hisz nincs még veszve semmi. Betegségedből lassan bár, de kigyógyulhatsz, s azután, remélem, visszatér a régi jókedv, életvidámság. Az anyagiak meg majd megjavulnak. Lásd az én helyzetem sokkal nehezebb. Túl vagyok terhelve mindennemü gonddal; nincs egy talpalatnyi föld, mit enyémnek mondhatnék, s mégse csüggedek. Igaz ugyan, hogy néha-néha én is el-elkeseredem, s ilyenkor oly jól esnek egy pár vigasztaló szó; de mivel senkinek sem igen panaszkodom, vigasztalásra nem is számithatok.

— Gyakran én is beteg vagyok, de nem a test, hanem a lélek betege. S bizony-bizony soká fog tartani a gyógyulás, de nem veszitem el reményemet. Betegségemnek sokféle oka van, mit ugyan itt nehéz volna elsorolni. A főok, az anyagi körülmények, s a szerzett tapasztalatok utáni eredmény. Te a test, én a lélek betege vagyok; neked is, nekem is megvannak a saját gondjaim; küzdenünk kell mindkettőnknek, hogy eredményt érjünk el, hogy czélhoz jussunk. Lesznek idők, midőn teljes testi és lelki erőnkre lesz szükségünk, hogy a fölmerülő nehézségeket leküzdhessük, de ne csüggedjünk. Szenvednünk kell mindnyájunknak, s küzdeni a létért. Buzditson bennünket egymás példája. Tekintsünk egymásra, s ha látjuk, hogy egyikünk sorsa sem jobb a másikénál, újult erővel fogunk majd dolgozni, hogy mindenikünk elérje a maga kitűzött czélját. Ne csüggedjünk, ne lankadjunk soha, mig erőnk s tehetségünk van; hisz ifjak vagyunk még mindketten; nyitva előttünk a világ összes szépségeivel, s a természet minden adományával. Semmisem késő még, semmi sincs még elveszve. . . . . A világ embereinek útai különbözők. Ki erre, ki arra keresi az utat a czél felé. Sokan vannak, kik egy czél után törekesznek, de különböző utakon; egyik előbb, másik később ér oda. Sokan, nagyon sokan vannak, kik idő előtt dőlnek ki a sorból, s czéljukat soha el nem érhetik, de ezek is tele reménynyel indulnak útnak. S hány ember van, a ki nem a legszebbet, a legjobbat reményli? Lehet, hogy mi ketten is egy czél felé törekszünk; de mig te jobbra mégy, addig én balra tartok.

— Csak két eset lehetséges: vagy elérjük czélunkat, vagy elbukunk. Ha elérjük, elnyertük fáradalmaink jutalmát; ha elbukunk, vigasztal bennünket az a tudat, hogy minden lehetőt elkövettünk a czél elérésére nézve, de mikor az nem sikerült.

— Ne higyj senkinek! Mert gyakran csalódik az ember, s hány embernek élete nem csupa keserü csalódás? Álnok az emberiség; lépten-nyomon csalják, meghazudtolják egymást az emberek.

— Hálára ne számits soha; mert a mai kor nem ismeri a hálát. Számtalan példa igazolja ezt, s egykor talán saját tapasztalatodról is beszélhetsz.

— Inkább pessimista légy, mint optimista. Mert ha mindent rózsás szinben látsz, lépten-nyomon keserüen csalódol, s mindinkább belátod az optimismus balgaságát. De ha mindennek inkább a rosszabb, a sötétebb oldalát tekinted, akkor, ha valami kellemes ér, annál nagyobb lesz örömöd, boldogságod. Légy mindenre elkészülve, még a legroszabra is; igy legalább több csalódás nem érhet; sohasem leszesz úgy elkeseredve, mint az, ki este még boldogan feküdt le s reggel már ennek ellenkezőjére ébredett.

— Ne keresd a jó barátot, mert manapság ilyenek már alig vannak. A legtöbben egy kategóriába tartoznak, kikre ráillik ez a mondás: „Donec eris felix, multos numerabis amicos.“ (Mig boldog lesz, sok barátot fogsz számlálni.) Csak addig jó barátok, mig „fizethetsz.“ Azután vége a barátságnak.)

— Soha se tégy csak egy kártyára, hanem mindig többre, mert ha egyiken veszitesz is, a másikon esetleg nyerhetsz. Légy közömbös minden oly világnézet iránt, mi ferde, mi rossz. Mert azt megjavitani már alig lennél képes. Kár volna a fáradságért. Ellenben a nemeset és jót mindenkor teljes erődből támogasd. De talán elég is lesz már. Nem szükséges neked már bővebb élet-utasitásokat adni.

— Nem háborgatom nyugalmadat tovább.

— Gondolkozzál csak, gondolkozzál! Az én gondolataim is lassan-lassan visszaszálnak hozzám s én újból és mindaddig más irányba terelem őket, mig meg nem tagadják a szolgálatot, s érthetetlen chaosszá nem elegyednek.

— E pár igénytelen sorral csak viszontszolgálatot akartam teljesiteni ama kedves figyelmedért, hogy egy szülővárosombeli lapban egy szép tárczaczikket ajánltál nekem. Fogadd önzetlen barátságodert köszönetemet. S most Isten veled kedves barátom! Légy szerencsés útadon, s érd el mielőbb kitűzött czélodat! Ezt kivánja neked a te sirig hű barátod *Nemo.*

Közgazdaság.

Uj találmányok és műszaki leirások.

Közli: Bergl Sándor szabadalmi és mérnöki irodája Budapest VI. Andrássy ut 30.

Nedvesség elleni védekezés. A közegészség ápolására alakult német társaság havi ülésében a lakáshigiena egyik kérdésével is foglalkozott. Orth tanár megfigyeléseket közölt, melyeket ő oly házakban tett, melyeknek szomszédtelkén új épitmények emeltetnek. Ez esetekben mindannyiszor kitünt, akár a házsorban akár szabadon állanak is azok, hogy miután a szomszédos uj épitmény készen volt, az uj épitményhez legközelebb fekvő falak át voltak nedvesitve. Az uj épitmény megszáradásánál a szabaddá levő viznek egy része a régibb szomszédház falába hatol az illető lakók kázára. E károkat Orth tanár rendőri szabályrendelettel véli megszüntethetni. Ha a régi és uj épület határos falait kátrány bevonattal, vagy tetőcsirizzel elválasztjuk, ezáltal a nedvesség áthatolása megakadályozható volna.

Vizhatlan cementmunkák. A „Centralblatt für die oesterr. Papierindustrie“ java olja, hogy a falazott viztartók belső diszitésére szolgáló cementet sejtszövet rostokkal vegyitsük, miáltal a diszitésben hajszálrepedések keletkezése meggátoltatnék. Ezen eljárás, hatásában is, a már ismert módra emlékeztet, hogy az idők folyamán vizhatlanságukat vesztett cementmedeucek süritése végett, azokba fűrészport teszünk; ez utóbbiból ievált egyes sejtrostok a hajszálrepedésekbe jutván, azokat betömik, minthogy azok a víztől megdagadnak.

Vaspléhek mególmozása. A táblák mególmozás előtt fürdőben megártandók, mely óncloz és ammoniumcloridon kivül meg alsavat és nátriumsulfidot is tartalmaz. Az utóbbi anyagok (10 kg. oxalsav és 5 kg. nátriumsulfidot 100 kg. vasra számitva) állitólag odahatnak, hogy az ólom szorosabban tapadjon a vashoz. Ezen eljárásra Hotgan György Villiam kapott szabadalmat.

Köszönet nyilvánitás.

Mindazok, kik

Pánik Mihály

elhunyt tagtársunk temetése alkalmából, részint koszorúval, részint személyes megjelenésükkel részvétüket kifejezték, fogadják a kupuvári áll. polg. isk. tantestület legmélyebb köszönetét.

Kelt Kőszegen, 1892. évi november hó 12-én.

Egész selyem. mintázott Foulardokat méterenként 85 krtól 4 frt 65 krig (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végekben is szállit házhoz szállitva, porto- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben** Minták postafordultával. Levelekre Svájczba 10 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **Egy kis meglepedés** számba mehet a „Magyar Nők Lapjának" e heti száma. E szép kiállitásu hetilap, melynek a magyar családi élet fejlődésében, a közizlés emelkedésében oly nagy érdemei vannak tizenkét éves pályafutása alatt: e legujabb számával óriási emelkedést mutat. Változás történt a lap szerkesztésében is, a mennyiben a szépirodalmi rész vezetését Zemplémi Árpád ismert költő, a könyvbirálói tisztet Róna Béla fiatal eszthetikus vette át. A szöveg között sikerült tollrajzok vannak Szánthay István fiatal magyar művésztől, ki a mult évi tárlaton tünt fel „Csata után" czimű nagyszabásu képével. Szánthay különösen főrangu körökben ismert és kedvelt egyéniség. E tollrajzok valóban a legszebbek, a miket eddig magyar hetilapokban láttunk. Zemplémi Árpád Szécheuyiről is egy mélyen járó történelmi rajzot, Méry Károly Lajtháutuli népdalokat közöl oly sikerült forditásokban, melyek vetekednek az eredetiek zenéjével és üdeségével. Illusztrálva jelent meg Morócz Jenőnek, a fiatal költő generáczió egyik szép reményekre jogositó tagjának Este czimű költeménye is. Bródy Sándortól, kinek „Regénytárgyak" czimű legujabb kötete valódi irodalmi esemény, elbeszélés van a lapban, „A fehérhaju Domoszlainé" meséje. Szánthay István két gyönyörü tollrajzával élénkitve. A forradalmi ereklyék megőrzése tárgyában Vajda Jánosnak, a legnagyobb magyar költőnek erélyes felszólalását, olvassuk a tárczában. Róna Béla, Bródy uj könyvét különösen, a irói egyéniséget általában ismerteti. Érdekes adalék a magyarországi boszorkánypörök történetéhez Pataki István „Abrakosztóné" czimű dolgozata is, mely Ebers György ismert modorában, novella stilben adja elő a száraz történelmi tényeket. A népes irói versenyben maga a szerkesztőnő Maróth Erzsi is részt vesz Gizi czimű kedves humoru novellettjével. A lapot háztartási, orvosi, művészeti stb. rovatok zárják be. E számmal egyidejüleg küldötte szét a kiadóhivatal a Női szépség tankönyvét is, mely egy nagyvilági hölgy hátrahagyott iratai után készült s biztos utmutatásokat közöl a szépség ápolása, fentartása és a legmegbizhatóbb szépitő szerek bevásárlási forrásai felől. E könyvet a lap negyedéves előfizetői ajándékba kapják. Előfizetési ár: félévre 3 forint, negyedévre 1 frt 50 kr. Melegen ajánljuk olvasóinknak.

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások.		sz. vegyes vonat II. III. oszt. kocsikkal reggel	d. u.	este.
	Középeurópai idő.				
—	**Köszeg**	ind.	5^{05}	11^{55}	5^{50}
6	Lukácsháza	(m. h.)	5^{19}	12^{08}	6^{04}
12	Német-Gencs	(m. h.)	5^{36}	12^{24}	6^{21}
18	**Szombathely**	érk.	5^{51}	12^{39}	6^{36}
—	**Szombathely**	ind.	6^{45}	3^{15}	7^{05}
7	Német-Gencs	(m. h.)	7^{01}	3^{31}	7^{2}
13	Lukácsháza	(m. h.)	7^{18}	3^{48}	7^{38}
18	**Köszeg**	érk.	7^{31}	4^{01}	7^{51}

Csak kedden és pénteken közlekedik egy negyedik vonat Köszegről 8 ó. 10 perczkor és Szombathelyről 11 ó., — perczkor.

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo . .	7 frt. 10 krtól	7 frt. 50 kr-ig
Roza	„ . .	6 „ 60 „	7 „ — „
Árpa	„ . .	5 „ 20 „	5 „ 60 „
Kukoricza	„ . . .	6 „ — „	6 „ 20 „
Zab	„ . . .	5 „ 20 „	5 „ 60 „

		frt.	kr.			frt.	kr.
Buzaliszt I.	100 kilo	15	—	100 kilo burgonya		1	85
„ II.	„	14	—	Marhahus	1 kilo	—	60
Rozsliszt I.	„	13	—	Marha zsir		1	10
„ II.	„	11	50	Disznóhus	„	—	52
Buzakorpa	„	5	—	„ zsir	„	—	68
Roza „	„	5	—	Borjuhus	„	—	60
Köleskása	„	13	—	Birkahus	„	—	36
Dara	„	16	—	1 méteröl bükkfa		13	50
Árpa dara	„	8	—	„ „ dorong		10	--
Széna	„	2	52	„ tölgyfa		9	40
Szalma	„	1	80	„ „ dorong		7	90

Magyar királyi államvasutak.

MENETREND.

Érvényes 1892-ik évi október 1-töl.

Budapestre.

Szombathely	regg.	6.54	d. u.	12.44	este	10.39
Vép	„	7.07	„	12.56	„	10.25
Sárvár	„	7.32	„	1.22	„	11.18
Ostfi-Asszonyfa	„	7.34	„	1.37	„	11.34
Kis-Czell	„	[illegible]	„	2.30	„	12.01
Győr	„	10.34	„	5.02	„	2.00
Budapestre érkezik	„	1.22	este	7.50	„	6.40

Budapestről.

Budapest	regg.	8.30	d. u.	2.05	este	10.20
Győr	d. e.	11.35	„	5.10	„	2.35
Kis-Czell	d. u.	[illegible]	„	7.03	„	4.33
Ostfi-Asszonyfa	„	2.14	„	7.27	„	4.52
Sárvár	„	2.26	„	7.40	„	5.06
Vép	„	[illegible]	„	8.06	„	5.32
Szombathelyre érkezik	„	3.04	este	8.19	regg.	5.44

Szombathelyről Grácz felé indul:

Szombathely	regg.	6.04	d. u.	3.12	este	8.33
Kis-Unyom	„	6.18	„	3.25	„	8.47
Egyházas-Rádocz	„	6.33	„	3 39	„	9.01
Körmend	„	6.48	„	3.52	„	9.16
Csákány	„	7,03	„	4.05	„	9 35
Rába-Szent-Mihály	„	7.33	„	4.15	„	9 45
Szent-Gothárd	„	7.54	„	4.33	„	10.09
Ilyanatalva	„	7.54	„	5.50	„	10 31
Grácz-la érkezik	d. e.	10.36	este	7.32	„	—,—

Déli vasuti menetrend.

Szombathelyről Bécs felé indul:

Szombathely	reg	4.01	reg.	5.57	d. e.	9 01	d. u.	4.44
Acsád	„	4.22	„	6.19	„	9.18	„	4.—
Bécsbe érk.	„	7.27	„	9 40	d. e.	1.54	„	9.15

Bécs felől Szombathelyre indul.

Bécs	regg.	7.20	délb.	1.20	d. u.	5.05	est.	7.40
Acsád	„	10.41	„	6.25	„	9.44	éj.	12 20
Szombath. é.	„	10.55	„	6.44	„	10.02	„	12.37

Szombathelyről Nagy-Kanizsa felé indul:

Szombathely	d. e.	11.05	este	7.05	éjjel	12 51
Dömötöri	„	11.22	„	7.27	„	1.10
Molnári	„	11.32	„	7.41	„	1 21
Vasvár	d. e.	11.40	„	7 51	„	1 29
Sz.-Iván (Z.-Egerszeg)	„	12.25	„	8.47	„	2.19
N.-Kanizsára érk.	„	1 34	„	10.15	„	3.42

Kanizsa felől Szombathelyre indul:

N.-Kanizsa	d. u.	2.10	reggel	6.05	éjjel	12.45
Sz. Iván (Z.-Egerszeg)	„	3.20	„	7.22	„	2.15
Győrvár	„	4.02	„	8.08	„	3.05
Molnári	„	4.10	„	8.17	„	3.04
Dömötöri	„	4.20	„	8.28	„	3.27
Szombathelyre ér.	„	4.30	„	8.45	„	3.47

A legczélszerübb karácsonyi és ujévi ajándékok.

A legczélszerübb karácsonyi és ujévi ajándékok.

Mindennemü **Singer**-féle **családi varrógépek** és mindennemü külföldi a legjobb gyártmányu **iparosoknak** való **varrógépek**, mint p.

HOWE, SINGER, CILINDER és KERÉKHAJÓCSKA GÉPEK.

Ezüst és arany zseb- és inga-órák.

Nagy választék mindennemü ékszerekben a legjutányosabb ár mellett, solid szolgálat biztositásával!

Kaphatók

WEISS HERMÁN,

varrógép-, óra- és ékszer-üzletében

SZOMBATHELY. Gyöngyös-utcza 15. sz.

A legczélszerübb karácsonyi és ujévi ajándékok.

A legczélszerübb karácsonyi és ujévi ajándékok.

STADLER ZSIGMOND

DIVATÁRUHÁZA — ezelőtt Stadler Salamon — SZOMBATHELY

ALAPITTATOTT 1821.

Dús választék mindennemü uri és női divatczikkek. Confectio, fehérnemüek, vásznak, selyem- és kézmüárukban a legfinomabb kivitelü; — Kelengyék, uri- és női toilettek, felöltök stb. a legutolsó divat szerinti elkészitését, [redacted] legjutányosabb árak mellett [redacted] eszközlöm.

Nagybani áruosztályomat (I. emelet) a t. cz. kereskedő urak — és az első magyar **vitorlavászon, vizmentes ponyva és zsákgyárnak** nálam lévő ráktárát a t. cz. uradalmak és gazdászok b. figyelmébe ajánlom.

Mintagyüjteménynyel kivánatra bérmentve szolgálok.

Teljes tisztelettel

Stadler Zsigmond.

Hat aranyérem, diszkereszt és diszoklevelek.

Csak akkor valódi, ha a sortelen dugon az egetlen dugon ez az egetett felirás van: „GRÓF ESTERHÁZY GÉZA"

COGNAC

Gróf Esterházy Géza

saját gyártmánya

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól izlik, minőség tekintetében bármelyik franczia gyártmánynyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség:

A * * * * COGNAC

mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból idegen anyagok hozzávegyitése nélkül, franczia mód szerint készül s ezért

járványos betegségeknél, igy kolera ellen

óvszerül sikerrel használtatik.

A gróf Esterházy Géza-féle conacgyár

igazgatósága.

Budapest, VI. külső váczi-ut 23.

A forgalomban levő valódi franczia cognacokkal versenyezhetik.

Szakértői vélemény:

Páris, Lipcse, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüszszel.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.